

บทที่ 4

ลักษณะทางอรรถศาสตร์ของประโยคเงื่อนไขเพื่ออื่นอัน

4.1 ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างอนุภาคภาษาในประโยคเงื่อนไขเพื่ออื่นอัน

องค์ประกอบของประโยคเงื่อนไขเพื่ออื่นอันจำแนกตามเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ได้เป็น 2 ส่วน คือ

4.1.1 ส่วนแสดงการอื่นอัน ตรงกับองค์ประกอบทางวากยสัมพันธ์ที่เรียกว่า "मुख्यประโยค" มีคุณสมบัติดังนี้

- ก. มีข้อความค้านความคาดหมายตามเงื่อนไขในวิเศษณานุประโยค
- ข. มีความหมายแสดงการอื่นอันการเกิดของเหตุการณ์ที่จะไม่เปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไข

4.1.2 ส่วนแสดงเงื่อนไข ตรงกับองค์ประกอบทางวากยสัมพันธ์ที่เรียกว่า "วิเศษณานุประโยค"

เงื่อนไขที่พบในประโยคเงื่อนไขเพื่ออื่นอัน จำแนกตามความหมายของคำเชื่อมเป็น 3 ประเภท คือ เงื่อนไขที่ไม่เกิดจริง (irrealis condition) เงื่อนไขที่เกิดจริง (realis condition) และเงื่อนไขที่อาจเกิดจริง (potential condition)

4.1.2.1 เงื่อนไขที่ไม่เกิดจริง (irrealis condition) ได้แก่ เงื่อนไขที่แสดงเหตุการณ์ที่ไม่ใช่ความเป็นจริงขณะพูด คำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขนี้ ได้แก่ ค่อให้ ให้ ซึ่งมีความหมายบ่งบอกถึงการสมมติ ดังตัวอย่าง

(65) ไว้ แก้วพิเศษเป็นจิตรกรหน้าแค่วุ่น สำหรับฉัน แก้วก็แค่วุ่นจรจัด
คนแก่นั่นแหละ

(หญิงไทย:148)

(66) ต่อให้ กองเป็นภูเขา ก็ไม่หวั่น

(ขวัญเรือน:23)

(67) คนอย่างท่าน ต่อให้ ต้องการดาวบนฟ้า มิแน่ว่าอาจยังสามารถ
เด็ดลงมาได้

(ขวัญเรือน:255)

เงื่อนไขประเภทนี้ อาจแสดงโดยคำเชื่อมกลุ่มแสดงเงื่อนไขที่อาจเกิดจริงได้
โดยมีข้อแม้ว่า จะต้องใช้กับเหตุการณ์ที่เป็นไปไม่ได้เท่านั้น คำเชื่อมกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ ถึง
ถึงว่า ถึงแม้ว่า ถึงแม้ ถึงหากว่า แม้ แม้กว่า ไม่ว่า แม้กว่า ดังตัวอย่าง

(68) ฉันจะขึ้นให้ถึงโรงเรียนแห่งความหวังของเธอให้ได้ แม้ อยู่ไกลจนสุดฟ้า
เขา เขี้ยวก็ตาม

(ขวัญเรือน:110)

(69) คนอย่างฉันเดินหน้าแล้วไม่เคยถอยหลัง แม้ ข้างหน้าต้องลงนรกลุยไฟก็ช่าง

(บางกอก:34)

(70) ถึง แกแลบลันปลันตา แหกอก หรือ เหาะเหินเดินอากาศ ฮัมไปฮัมมา
ใส่ชฎาลงมาพูด ก็...มา...เชื่อ...ไม่เชื่อไว้

(หญิงไทย:148)

นอกจากประโยคที่พบในแหล่งข้อมูลแล้ว ยังมีประโยคอื่นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
จนติดปากกันทั่วไป เช่น

(71) ถึง อมพระมาพูด ก็ไม่เชื่อ

(72) ให้ ตาย ก็ไม่เชื่อ

(73) ไม่ว่า จะเป็นหน้าอินทร์ หน้าพรหมที่ไหนด ก็ไม่กลัวทั้งนั้น

4.1.2.2 เงื่อนไขที่เกิดจริง (realis condition) ได้แก่เงื่อนไขที่แสดงเหตุการณ์ที่เป็นความจริงขณะพูด คำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขนี้ได้แก่ ทั้งๆที่ ทั้งที่ ทั้งๆขนาด ขณะที่ ในขณะที่ ดังตัวอย่าง

- (74) ให้คนยืมเงิน ทั้งๆที่ คุณกำลังจน
(ขวัญเรือน:218)
- (75) ทั้งที่ หล่อนเดาได้อยู่แล้ว แต่บัวก็ใจหาย
(สกุลไทย:23)
- (76) ทำเป็นงงเงงเหมือนไม่รู้ต้นสาขปลายเหตุมาก่อน ทั้งๆ ความจริงสมิงรู้ดี
(บางกอก:19)
- (77) ขนาดมียามรักษาความปลอดภัย บริเวณชั้นที่มีคนอยู่ตอนกลางวันถึงถูกจับ
ห้องเลข
(ดิฉัน:29)
- (78) ขนาดผมไม่มีศัตรู ยังโดนถึงเพียงนี้
(บางกอก:42)
- (79) แม่ปลอบใจตัวเอง ขณะที่อีกใจหนึ่งแม่หัวน้มน้ำ
(ดิฉัน:29)
- (80) เซอเก็บข้าวของเรียบร้อยแล้ว ในขณะที่ผู้คนในตลาดยังตลาดล่า
(สกุลไทย:35)

4.1.2.3 เงื่อนไขที่อาจเกิดจริง (potential condition) ได้แก่เงื่อนไขที่แสดงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นแล้ว หรือ อาจจะยังไม่เกิดในขณะพูด คำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขชนิดนี้ได้แก่ ถึง ถึงว่า ถึงแม้ว่า ถึงแม้ ถึงหากว่า แม้ แม้ว่า แม้ว่าไม่ว่า ดังตัวอย่าง

- (81) ถึงสอบตก ยายก็จะส่งไปเรียนซ้ำชั้นที่บางกอก
(กุลสตรี:161)
- (82) ถึงแม้นายจะได้ร่างนี้ไป แต่เมื่อไหร่ที่นายถูกต้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นายก็จะ
สลายตัวไป
(หญิงไทย:158)

- (83) ถึงแม้ว่าน้ำหนักจะลด แต่จะโทรมมาก
(กลสตร์: 49)
- (84) ถึงหากว่า มิ จะไปพบใครอีกซักคนที่สามารถอยู่กับได้อย่างจริงจัง
มีก็คนไม่สามารถลืมบุญคุณคนที่
(กลสตร์: 118)
- (85) แม้เพื่อนคุณออกเช็คชำระหนี้ที่มีอยู่จริง แต่คุณไม่สามารถบังคับได้
ตามกฎหมาย
(กลสตร์: 47)
- (86) แม้ว่า จะได้รับเช็คเอคส์แล้ว ก็จะต้องไปอีกหลายปี
(หญิงไทย: 185)
- (87) แม้ว่าจะมีผู้รอดต้นฉบับเพื่อนำไปลงพิมพ์ในนิตยสาร และนำออกแสดง
ทางโทรทัศน์ แต่ปรากฏว่า ตัวละครไม่สืบสนเลข
(สกุลไทย: 109)
- (88) ทุกคน ไม่ว่าคิดเช็คเอคส์หรือไม่คิด ก็สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้
อย่างปกติสุข
(หญิงไทย: 185)
- (89) ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหน เราก็ช่วยกันได้ทั้งนั้น
(ขวัญเรือน: 112)

คำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขชนิดนี้ เป็นคำเชื่อมที่มีความหมายซ้อนกันระหว่าง คำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขที่เกิดจริง และคำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขที่ไม่เกิดจริง ยกตัวอย่าง ประโยค (85) "แม้เพื่อนคุณออกเช็คชำระหนี้ที่มีอยู่จริง แต่คุณไม่สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย" ประโยคดังกล่าว มีคำเชื่อม แม้ บอกเป็นนัยว่าผู้พูดไม่รู้ว่าจะได้เกิดเหตุการณ์ที่กล่าวถึงนั้นจริงหรือไม่ นั่นคือ อาจออกเช็คชำระหนี้ไปแล้วจริง และอาจจะยังไม่ได้ออกเช็คชำระหนี้เลย อย่างไรก็ตามไม่ว่า เหตุการณ์นั้นจะเกิดจริงหรือไม่ ก็ไม่มีผลกระทบต่อเหตุการณ์ที่ผู้พูดกล่าวถึงในमुख्यประโยค เนื่องจากคำเชื่อมกลุ่มนี้ แสดงเงื่อนไขซ้อนกัน 2 ชนิด ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น นอกจากคำเชื่อมกลุ่มนี้จะแสดงเงื่อนไขที่อาจเกิดจริงแล้ว ยังสามารถแสดงได้ทั้งเงื่อนไขที่ไม่เกิดจริง (ดังคำอธิบาย และตัวอย่างที่แสดงในหัวข้อ 4.1.2.1) และเงื่อนไขที่เกิดจริงได้ด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(90) แม้ ดิฉันเองเป็นผู้หญิงประเภทงานก่อสร้าง พอสมควร แต่หัวใจ
พร้อมเปิดรับสิ่งใหม่ๆ ด้วย

(ดิฉัน:161)

(91) ถึงแม้ว่า ตอนนี้ผมของเขาจะหยอกจนหมดแล้ว แต่ทว่าก็ไม่มีปัญหา
หลุดร่วงแต่อย่างใดเลย

(ขวัญเรือน:177)

(92) โลกนี้มีสองเพศ ไม่ว่า จะเป็นมนุษย์หรือสัตว์

(ดิฉัน:293)

เงื่อนไขทั้ง 3 ชนิดข้างต้น จะแสดงข้อความแสดงการยอมให้ (concession) กล่าวคือเป็นข้อความแสดงเงื่อนไขที่ยอมอ่อนข้อเพื่อให้เกิดอีกเหตุการณ์หนึ่งอันเป็นผลของการยอมอ่อนข้อนั้น แต่ปรากฏว่าเหตุการณ์ที่เกิด กลับเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหมายของการยอมอ่อนข้อ

ตัวอย่าง

(93) คนอย่างฉัน เดินหน้าแล้วไม่เคยถอยหลัง แม้ข้างหน้าต้องลงนรกลุยไฟ
ก็ช่าง

(บางกอก:34)

ตัวอย่าง (93) ส่วนแสดงเงื่อนไขที่ยอมให้คือ "แม้ข้างหน้าต้องลงนรกลุยไฟ" ผลที่คาดหมายได้ตามธรรมชาติ หรือตามปกติ จากเงื่อนไขคือ ผู้พูดจะไม่ยอมลงนรกลุยไฟ และจะถอยหลังกลับ แต่ในข้อเท็จจริงของประโยคกลับจะเกิดเหตุการณ์ที่ค้านความคาดหมาย นั่นคือ ผู้พูดจะ "เดินหน้าแล้วไม่เคยถอยหลัง" เป็นการยืนยันการเกิดของเหตุการณ์ที่จะไม่เปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไข แม้จะมีการยอมอ่อนข้อ อันได้แก่ การยอมลงนรกลุยไฟ

การแสดงการยอมให้ที่เป็นเงื่อนไขที่ไม่เกิดจริง จะมีน้ำหนักของการยืนยันได้น่าเชื่อถือที่สุด รองลงมาคือเงื่อนไขที่อาจเกิดจริง และเงื่อนไขที่เกิดจริง ตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะการที่ผู้พูดยืนยันการเกิดของเหตุการณ์ใดๆ โดยยอมให้เหตุการณ์ที่คนทั่วไปรู้ว่า เป็นไปไม่ได้ยาก หรือเป็นไปไม่ได้เกิดขึ้น ย่อมสามารถโน้มน้าวผู้ฟังให้เห็นคล้อยตามได้อย่างน่าเชื่อถือ มากกว่าการยอมให้โดยกล่าวอ้างถึงเหตุการณ์ที่เป็นจริง

4.2 ประเภทของประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันจำแนกตามเกณฑ์อรรถศาสตร์

ประเภทของประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันในภาษาไทยจำแนกตามเกณฑ์ความหมายของคำเชื่อมได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันที่แสดงการยอมให้ด้วยการเจาะจงเงื่อนไขชัดเจน (definite concessive sentences) คำเชื่อมในส่วนวิเศษณ์ประโยคที่พบในประโยคประเภทนี้ ได้แก่ ถึง ถึงว่า แม้ ถึงแม้ว่า ถึงหากว่า แม้ว่า ทั้งๆที่ ทั้งที่ ทั้งๆ ต่อให้ ให้ ขนาด ในขณะที่ ขณะที่ คำเชื่อมเหล่านี้ จะแสดงการยอมให้ด้วยการเจาะจงเงื่อนไขชัดเจนเพียงเงื่อนไขเดียวเท่านั้น (ดูภาคผนวก ก) ตัวอย่าง

- (94) อาจารย์ขอโหลให้ทุกคนทุกฝ่าย แม้คิดร้ายขนาดจะสังหารกันก็ตาม (บางกอก:45)
- (95) คนอย่างท่าน ต่อให้ต้องการดาวบนฟ้า มี แม้ ถึง ถึงแม้ว่า ถึงหากว่า แม้ว่า ทั้งๆที่ ทั้งที่ ทั้งๆ ต่อให้ ให้ ขนาด ในขณะที่ ขณะที่ คำเชื่อมเหล่านี้ จะแสดงการยอมให้ด้วยการเจาะจงเงื่อนไขชัดเจนเพียงเงื่อนไขเดียวเท่านั้น (ดูภาคผนวก ก) ตัวอย่าง
- (96) ผมเลือกคุณ แม้จะถูกแอนตี้ ถูกเล่นสงครามประสาธน์ (กุลสตรี:158)
- (97) บางแห่งมีคต้อจนกลัวจะโดนจี้เสียชีวิตซ้ำ ทั้งที่อยู่กลางเมืองแท้ๆ (บางกอก:54)
- (98) ถึงแม้ เราจะเป็นผู้หญิงทำงาน ก็ ควร จะ ให้ เวลา ใน การ ดูแล ลูก ให้ มากที่สุด (กุลสตรี:218)
- (99) ฉันขี้มาให้พ่อ ทั้งที่ ใน ใจ ฉัน กำลัง ร้อง ให้ ด้วย ความ เจ็บ ปวด (ดิฉัน:234)

ประเภทที่ 2 ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันที่แสดงการยอมให้โดยมีหลายเงื่อนไขให้เลือก (disjunctive concessive sentences) แต่มีข้อยกเว้นที่แสดงการยอมให้โดยมีหลายเงื่อนไขให้เลือก ความหมายของทางเลือกอย่างน้อยหนึ่งทางเลือก คำเชื่อมในส่วนวิเศษณ์ประโยคที่พบในประโยคประเภทนี้ ได้แก่ ไม่ว่า..หรือ..(หรือ)... ถึงแม้...หรือ... ถึง...หรือ... (ดูภาคผนวก ข) ตัวอย่าง

- (100) ทุกคน ไม่ว่าจะ ติดเชื้อเอชไอวี หรือ ไม่ติด ก็สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข (หญิงไทย:185)
- (101) ไม่ว่า จะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้ชาย หรือ ผู้หญิง ที่ยังเป็นจ้องหมด (ขวัญเรือน:159)
- (102) ไม่ว่า จะเป็นผู้หญิง หรือ ผู้ชาย จะอ่อนไหว หรือ จะแข็งแกร่ง จะเข้มแข็ง หรือ อ่อนแอ ก็ต้องพ่ายแพ้แก่ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในยามที่ท้องฟ้ามีดครมเช่นนี้เสมอ (ดิฉัน:331)
- (103) ถึงแม้ ฝนจะตก หรือ แดดจะแผดจ้า ไม่มีใครยอมอุ้งงาน (สกุลไทย:70)
- (104) ถึง แกแลบลันปลันตา แหกอก หรือ เหาะเหินเดินอากาศ ยืมไปยืมมา ใส่ชฎาลงมาพูด ก็...มา...เชื่อ...ไม่เชื่อโวย (หญิงไทย:148)

ประเภทที่3 ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันที่แสดงการยอมให้โดยบอกเงื่อนไขกว้างๆ (indefinite concessive sentences) ประโยคประเภทนี้แสดงเงื่อนไขที่ไม่จำกัด แต่การยืนยันก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่ว่าเงื่อนไขจะปรากฏเป็นอย่างไรในข้อเท็จจริง คำเชื่อมในส่วนวิเศษณานุประโยคที่พบในประโยคประเภทนี้ ได้แก่ ถึง ไม่ว่า คำเชื่อมเหล่านี้จะใช้ร่วมกับคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะแบบไม่เจาะจงเสมอ เช่น ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ใด อย่างไร เป็นต้น (ดูภาคผนวก ค) ตัวอย่าง

- (105) ไม่ว่า จะเป็นวิถีใดดังกล่าวข้างต้นนี้ ล้วนแล้วแต่จะเนรมิตให้ผนังห้องของคุณดูสวยสดใสชวนมอง (กุลสตรี:219)
- (106) ตอนนี้ ไม่ว่า ใครที่หลับอยู่ก็ตาม ก็จะต้องตกใจ (ขวัญเรือน:278)
- (107) ไม่ว่า จะเกิดอะไรขึ้นในครอบครัวก็ตาม ฉันทำได้ (สกุลไทย:26)
- (108) ถึง จะอยู่ที่ไหน ฉันก็รักเมืองไทยอยู่ดี (ขวัญเรือน:159)

4.3 การกลายความหมายและหน้าที่ของคำเชื่อมนำอนุประโยคบางคำ ในประโยคเงื่อนไขเพื่อสันนิษฐาน

คำเชื่อมในประโยคเงื่อนไขเพื่อสันนิษฐานที่พบบางคำ ได้แก่ ถึง ให้ ต่อให้ ขนาด คำเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ (content word) แต่ในประโยคเงื่อนไขเพื่อสันนิษฐาน คำเหล่านี้ถูกใช้เป็นคำไวยากรณ์ (function word) ในลักษณะที่เรียกว่า "อุปลักษณ์"^{**} (metaphor) โดยการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ (syntactic class) และการกลายทางความหมาย (semantic bleaching) ความหมายของคำเหล่านี้ ผู้ศึกษาได้คิดมาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ดังนี้

ถึง เป็นคำกริยา หมายถึง บรรลุจุดหมาย

ให้ เป็นคำกริยา หมายถึง มอบ, สละ, อนุญาต

ต่อ เป็นคำกริยา หมายถึง ทำพจน์โดยขอมลคเปรียบให้ เช่น ต่อให้ ฝ่ายเห็น
ว่าได้เปรียบเป็นฝ่ายต่อ ฝ่ายเห็นว่าสู้ได้เป็นฝ่ายรอง

ขนาด เป็นคำนาม หมายถึง ลักษณะของรูปที่กำหนด สิ่งเกิดได้ว่า ใหญ่ เล็ก
สั้น ฮาว หนัก หรือ เบา เท่านั้น เท่านั้น เช่น ขนาดใหญ่ ขนาดฮาว ขนาด 2 x 1
เมตร; อัตรา, เกณฑ์ที่กำหนดไว้, เช่น คีถึงขนาด เกินขนาด ไม่ได้ขนาด

จะเห็นว่า คำเหล่านี้ เมื่อถูกใช้ในประโยคเงื่อนไขเพื่อสันนิษฐานแล้วความหมาย
ของคำจะกลายไปในลักษณะแสดงการเปรียบเทียบ เช่นตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

(ก) ถึง จะตาย แต่ฉันก็ไม่กลัว

^{**} อุปลักษณ์ (metaphor) คือ การเปรียบเทียบของ 2 สิ่งที่มีคุณสมบัติ หรือ
ลักษณะที่ร่วมกัน ทำให้เราเข้าใจสิ่งหนึ่งโดยมองผ่านอีกสิ่งหนึ่ง

ถึง ในที่นี้ถูกใช้เพื่อเปรียบเทียบในความหมายว่า "จนกระทั่ง" ซึ่ง
 กลายความหมายมาจากความหมายเดิมคือ "บรรลุจุดหมาย" ทั้งสองความหมายมีลักษณะ
 ร่วมกันคือ อ้างอิงถึงจุดที่ผู้พูดกำหนดไว้ว่าเป็นจุดสิ้นสุด

(ข) ให้ เขารวยล้นฟ้า แต่เขาก็จะไม่มีความสุข

ให้ ในที่นี้ถูกใช้เปรียบเทียบในความหมายว่า "ยินยอม" ซึ่งกลายความหมาย
 มาจากความหมายเดิมคือ "มอบ, สละ, อนุญาต" ทั้งสองความหมายมีลักษณะที่ร่วมกันคือ
 แสดงการยอมให้แต่โดยดี

(ค) คอให้ เหาะไป แต่ก็ไม่มีทางตามทัน

คอให้ ในที่นี้ถูกใช้เปรียบเทียบในความหมายว่า "ยอมอ่อนข้อให้" นั่นคือ
 ยอมอ่อนข้อให้โดยสให้เหาะไป (กริยา "เหาะ" นั้น ถือว่าเป็นกริยาที่เคลื่อนไหวได้เร็วที่สุด)
 ซึ่งกลายความหมายมาจากความหมายเดิมคือ "การยอมลดเปรียบให้ เมื่อเห็นว่าตนเป็นต่อ"
 ทั้งสองความหมายมีลักษณะที่ร่วมกัน คือ แสดงการยอมให้ในเชิงการลดเปรียบ

(ง) ขนาด เป็นเด็กอมมือ แต่ก็ยังรู้ถูกรู้ผิด

ขนาด ในที่นี้ถูกใช้เปรียบเทียบให้เห็นในเชิงรูปธรรมโดยไม่ต้องอธิบายว่า
 เด็กอมมือ มีความหมายแฝงว่าอย่างไร แต่ใช้การเปรียบเทียบว่า ขนาดเด็กอมมือ นั้น
 คือทำให้ผู้ฟังจินตนาการได้ว่า ขนาดความสามารถของเด็กอมมือ นั้น มีมากน้อยอย่างไร
 เมื่อผู้พูดกำหนดลักษณะนามธรรมให้เห็นในลักษณะรูปธรรมแล้ว ผู้ฟังจะสามารถเข้าใจ
 การเปรียบเทียบนั้นได้ชัดเจนขึ้น ขนาด ในที่นี้กลายความหมายมาจากความหมายเดิมคือ
 "ลักษณะของรูปที่กำหนด สังเกตได้ว่าใหญ่ เล็ก สั้น ยาว หนัก หรือเบา เท่านั้น เท่านั้น" ทั้ง
 สองความหมายมีลักษณะที่ร่วมกันคือ แสดงให้เห็นลักษณะของสิ่งที่ถูกเปรียบ

คำเหล่านี้ เมื่อถูกใช้นำหน้าอนุภาคที่กำหนดหน้าที่ขยายความบ่อยครั้งเข้าจึงกลาย
 หน้าที่เป็นคำไวยากรณ์ (function word) ทำหน้าที่ลดฐานะอนุภาคให้กลายเป็น

อนุประโยค คำไวสารณ์ชนิดนี้ เรียกว่า คำเชื่อมนำอนุประโยค (subordinating connective)

4.4 สรุปลักษณะทางอรรถศาสตร์ของประโยคเงื่อนไขเพื่อเขียนในภาษาไทย

ประโยคเงื่อนไขเพื่อเขียนในภาษาไทยวิเคราะห์ตามเกณฑ์อรรถศาสตร์ พบว่าเป็นประเภทหนึ่งของประโยคแสดงเงื่อนไข ประกอบด้วยส่วนแสดงการยืนยัน และส่วนแสดงเงื่อนไข ส่วนแสดงการยืนยันมีข้อความค้ำความคาดหมายตามเงื่อนไข และแสดงการยืนยันการเกิดของเหตุการณ์ที่จะไม่เปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไข ส่วนแสดงเงื่อนไขจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือเงื่อนไขที่ไม่เกิดจริง เงื่อนไขที่เกิดจริง และเงื่อนไขที่อาจเกิดจริง

ประเภทของประโยคเงื่อนไขเพื่อเขียนในภาษาไทย สามารถจำแนกตามเกณฑ์อรรถศาสตร์คำเชื่อมได้ 3 ประเภท คือ

1. แสดงการยอมให้ด้วยการเจาะจงเงื่อนไขชัดเจน (definite concessive sentences) มีคำเชื่อมวิเศษนามประโยค ได้แก่ ถึง ถึงว่า แม้ ถึงแม้ว่า ยิ่งหากว่า แม้ว่า ทั้งๆที่ ทั้งที่ ทั้งๆ ต่อให้ ให้ ขนาด ในขณะที่ ขณะที่

2. แสดงการยอมให้โดยมีหลายเงื่อนไขให้เลือก (disjunctive concessive sentences) มีคำเชื่อมวิเศษนามประโยค ได้แก่ (ไม่ว่า)...หรือ...(หรือ)... ถึงแม้...หรือ... ถึงแม้...หรือ...

3. แสดงการยอมให้โดยบอกเงื่อนไขกว้างๆ (indefinite concessive sentences) มีคำเชื่อมวิเศษนามประโยค ได้แก่ ถึง ไม่ว่า ซึ่งจะใช้ร่วมกับคำสรรพนามแบบไม่เจาะจงเสมอ เช่น ใคร อะไร ที่ไหน ใดๆ เป็นต้น